

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Ι'.

✕

ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 18 ΤΟΥ ΤΡΥΓΗΤΗ 1912

ΑΡΙΘΜΟΣ 487

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ.
ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ πρὸς τὸν κ. Πάλλη.
Κ. ΘΕΟΤΟΚΗΣ. Ἡ τιμὴ καὶ τὸ χρῆμα.
Γ. ΚΑΜΠΥΣΗΣ. Τὸ δαχτυλίδι τῆς μάνας (συνέχεια).
Ο ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ. Θεατρικὰ — Ἡ Φρόνη.
Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ. Ὁ Ἑσπερινός.
Α. ΠΑΛΑΜΑΣ. Ἀπὸ τὴν «Ίφιγένεια» τοῦ J. Moréas.
 « » Ἡ «Ίφιγένεια», ἡ «Ἐστία» κι ὁ κ. Τσο-
κόπουλος.
Δ. ΠΕΤΡΟΚΟΚΚΙΝΟΣ. Ἀποτυχία τοῦ σοσιαλισμοῦ σὲ
μιὰ πρακτικὴ ἐφαρμογὴ του.
Α. ΤΡΑΝΟΣ. Ἡ μόρφωση τῶν ἔργατῶν.
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ. — ΤΟ Ζήτημα μας. --
ΟΤΙ ΘΕΛΕΤΕ. — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

Η ΤΙΜΗ ΚΑΙ ΤΟ ΧΡΗΜΑ

Σὺν καλῇ νοικοκυρᾷ ἡ **σιόρα** Ἐπιστήμη ἡ Τρινκούλαινα, ἔσηκώθηκε πρῶτ' πρῶτ' ἀπὸ τὸ κρεβ-
βάτι, ἐφόρεσε μόνον τὸ μεσοφόρι της, ἔσιαξε λίγο
τὰ μαλλιά της, ἄνοιξε τὴν πόρτα της καὶ ἐβγήκε
μιὰ στιγμὴ στὸ λιθόστρωτο καντούνι της. Οἱ γειτό-
νοι ἐκοιμούνταν ἀκόμῃ Ἐκοίταξε ψηλὰ τὸ μικρὸ
κορμάκι τοῦ οὐρανοῦ, τοῦ δλοένα ἐφώτιζε καὶ οἶπου
ἔλαμπαν ἀκόμα δύο ἢ τρεῖς ἀστέρια, ἐκοίταξε καὶ ὁ-
λας στὴν ἄκρῃ τοῦ στενοῦ τοῦ δρόμου τὴ θάλασσα
ποῦ ἀπλωνότουں ὡς στὰ ἀπέναντι βουνὰ τῆς στεριᾶς,
σταχτιὰ καὶ ἥσυχη, καὶ ἔξαναμπήκε πάλι στὸ σπίτι της
γὰ νὰ ἀνάψει φωτιὰ στὸ μικρὸ μαγειριὸ της. Εἴ-
ταν γυναῖκα μισόκοπη, ὡς σαράντα πέντε χρονῶ,
λιγνὴ καὶ ψηλὴ, μὲ ζαρωμένο πρόσωπο, μὲ πολλὰ
μαλλιὰ ἄσπρα· ἀλλὰ τὰ μάτια της εἶταν ζωερὰ καὶ
ἀκόμα νέα.

«Θά κάμει ζέστα σήμερα» ἐσυλλογίστηκε ἀνοίγοντας τὸ μικρὸ παράθυρο τοῦ μαγειριοῦ. Καὶ βλέποντας πῶς τὸ φῶς δὲν εἶταν ἀκόμη ἀρκετό, ἀνάψε μ' ἓνα σπέρτο τὸ κατὰμαυρο λυχνάρι ποὺ ἐκρεμό-
του ἀπὸ ἓνα καρφί στὸν κοκκινωπὸ καὶ καπνισμέ-
τον τοῖχο, πάνθ' ἀπὸ τὴν ὀγνήστρα, κ' ἔπειτα ἐκοί-
ναξε τριγύρου, γυρεύοντας μὲ τὸ βλέμμα τὴν **κού-**
κουμα τοῦ καφέ, ἔσκυψε κ' ἐπῆρε κάρβουνα καὶ
τᾶναψε ἐπιδέξια σὲ λίγες στιγμὲς στὸ σιδερένιο **φουρ-**

νέλλο, φουσώντας τα με τὸ στέμα πρῶτα, καὶ στερ-
νὰ μετὸ **βέντουλο**. Καὶ ἐσυλλογιότουν : « Ἐξῆ στή-
ματτα σφυρίδες ἀπὸ τέσσερα φράγκα τὸ στήμα κά-
νουνε.... ἔξῃ κ' ἔξῃ, δώδεκα· καὶ δώδεκα, εἰκοσι-
τέσσερα φράγκα· ὡς στὸ σαδθάτο μεθύριο, θὰ γέ-
νουνε ἄλλα τρία, τρεῖς ντουζίνες ὅλα ὅλα, τριάντα
ἔξῃ φράγκα, θὰ πᾶνε κι αὐτὰ μαζί! μετὰ ἄλλα στὸν
κομό, καὶ σὰ γένουν ἑκατὸ τοῦ τὰ δίνω καὶ τὰ
παίρνει στήν τράπεζα. Μὴν τὰ ἴδαι ἔμω· πρῶτα ὁ
μεθύστακός μου, γιατί! τὰ παίρνει καὶ τὰ κᾶνει σπά-
χτη εὐθὺς στήν ταβέρνα! Ὁχ, τότε γνοιάζει ἐκεί-
νονε γιὰ τὰ παιδιὰ μας, γιὰ τοὶ κοπέλλες μας. Τὰ
μαυρισμένα μεγαλόνουνε ὡς τόσο. Νά ἡ Ρήνη μου,
ἐγίνηκε, πάει, γυναῖκα· ἂν ἐπρόσμενα ἀπὸ ἑφτόνε,
ἄλλοίμονό της! «Ὁ, τι ἐκάμανε τοῦτα τὰ μπράτσα,
ἄλλοιὼς οὐδὲ πουκάμισο ν' ἀλλάξουμε δὲ θάχαμε.»
Κι ἀναστένανε κουνώντας τὸ κεφάλι. «Ὁλο παίζον-
τας μετὸ βέντουλο ἐφώνηξε στήν κρεββατοκάμαρη·
— «Αἱ Ρήνη, τί ἔπαθες ἐσήμερα! Ἀσηκώσου, μοι-
ρὴ κοπέλλα! Μὲ τὸ νοῦ πλουταίνει ἡ κόρη, μετὸν
ὕπνο ἡ ἀκαμάτρα. Δὲν ἀκοῦς, αἱ! Ἡ κᾶνεις πῶς
δὲν ἀκοῦς; Εὐπνὰ λέω, ξύπνα.» — «Ἀκόμα δὲν
ἐχάραξε, μητέρα» ἀποκρίθηκε ἀπὸ μέσα χασμου-
ρώντας ἡ Ρήνη ποῦ ἤθελε νὰ πάρει ἀκόμα ἓνα
γλῆτ· ὁ σφυροῦπι.

«Εἶναι μεσημέρι» τῆς ἐξφώνηζε ἀσπλαχνα ἡ μαίνα της, «σῆκω! Πρέπει νὰ τὸ πάρεις μάθημα νὰ σηκόνεσαι πρωτὶ θὰ πᾶς σὲ ἀντρός χέρια, καὶ ἀνάθεμα δὲ θέλω νᾶχω ἀπὸ τοὺς γαμπρούς μου.»

Ὁλομεμιᾶς στὸ καντούνι ἀκούστηκε βικιστικὸ ποδοβολητό. «Τί νᾶναι» ἔκαμε ἡ νοικοκυρὰ προσέχοντας. Κι ἀφίνοντας τὸ βέντουλο ἐξαναδύγηκε στὴν πόρτα. Ἀπὸ τὸ γυαλὸ ἀνέβαιναν βικιστικὰ τὸ καντούνι τρεῖς ἀθρῶποι. Ὁ ἓνας τοὺς εἶτανε φορτωμένος μ' ἓνα βαρὺ τσουβάλι ποὺ τὸν ἔσκυψε· οἱ ἄλλοι δύο τὸν ἐδοηθοῦσαν μὲ τὰ χέρια γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ τρέχει. Κι ἀμέσως ἡ νοικοκυρὰ ἐκατάλαβε τί συνέβαινε.

«Εἶναι λαθρέμποροι» εἶπε μὲ τὸ νοῦ της· «Θὰ τοὺς ἔλαχε κάποιος μπελιᾶς στὸ δρόμο· πῶς λεγο-
μανάνε, οἱ κατημέντοι, ἀπὸ τὸ φόβο τους κι ἀπὸ τὸν
κόπο.» Ὡς τόσο οἱ ἀθρῶποι εἶχαν ζυγώσει τὸ σπί-
τι τῆς κυρᾶς Ἐπιστήμης καὶ μπρὸς στὴν πόρτα τῆς
καθαυτὴ στὸ κατώφλι ἐξεβόλγησαν μὲ μιᾶς τὸ σακκί.
«Γλύτωσέ μας» τῆς εἶπε ὁ ἕνας ριξοτικᾶ
«κοροῦψέ το».

Τὴν ἐγνώρισε ποῖος εἶταν. «Δὲ μπερῶ, Ἀντρέα μου, νὰ σὲ χαρῶ» τοῦπε γλυκὰ «ἡ ἀρχὴ μᾶς ὑποψιάζεται.»

Μὰ αὐτὴν τῇ στιγμῇ ἦρθε σιμά της καὶ ἡ θυγατέρα της, ἀκόμα ἀπὸ τὸν ὕπνο, ἀνυπνιὰ καὶ αὐτὴ καὶ ξέπλεκη, καὶ ἐπρόβαλε τὸ ξανθὸ της κεφάλι, μὲ τὰ ρόδινα μάγουλα πάνου ἀπὸ τὸ νῶμο τῆς μάννας της, καὶ τῆς εἶπε μὲ σπλάχνος :